

U uvjerenju da će se donošenjem Etičkog kodeksa poslanika stvoriti neophodni uslovi za izgradnju povjerenja između izabраних predstavnika/ca u Skupštini Crne Gore i građana;

Ocjenujući da će se donošenjem Etičkog kodeksa izabраних predstavnika/ca obezbijediti neophodan sklad između opšteg i pojedinačnog interesa;

Uvažavajući činjenicu da se pravne norme sve više dopunjuju etičkim pravilima ponašanja u različitim oblastima društvenog života;

Pridružujući se procesu evropskih integracija i primjeni evropskih standarda;

Vjerujući da je dužnost izabраних predstavnika/ca da u obavljanju svojih funkcija, prihvataju standarde kojima se samoobavezuju;

Smatrajući da će donošenje Etičkog kodeksa ponašanja izabраних predstavnika/ca ojačati njihovu ulogu i odgovornost;

Nastojeći da ovaj etički kodeks poslanika obuhvata u najvećoj mogućoj mjeri sve segmente rada izabраних predstavnika/ca građana;

Naglašavajući da pravila ponašanja koja sadrže etičke norme treba da se poštuju;

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Desetoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2019. godini, dana 31. jula 2019. godine, donijela je

ETIČKI KODEKS POSLANIKA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa poslanika

Član 1

Etičkim kodeksom poslanika (u daljem tekstu: Kodeks) utvrđuju se etička načela i standardi ponašanja kojih treba da se pridržavaju poslanici u obavljanju svojih dužnosti.

Cilj Kodeksa

Član 2

Cilj Kodeksa je očuvanje, afirmacija i unapređenje dostojanstva i ugleda poslanika Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) i jačanje povjerenja građana prema Skupštini.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom kodeksu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. ETIČKI PRINCIPI I PRAVILA

Opšti etički principi

Član 4

Poslanik u vršenju svoje funkcije, poziva se da se rukovodi opštim etičkim principima i pravilima ponašanja, kao što su: objektivnost, odgovornost, uzajamno poštovanje i uvažavanje, kao i poštovanje ugleda Skupštine.

Objektivnost

Član 5

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja nepristrasno, bez predrasuda i diskriminacije u odnosu na rasu, vjeru, pol, nacionalnu pripadnost, životno doba, bračni status, seksualnu orijentaciju, socijalno imovinski status i svaku različitost, poštujući i štiteći ljudska prava i slobode.

Odgovornost

Član 6

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja u skladu sa osnovnim moralnim načelima i standardima profesionalnog ponašanja.

Poslanik je u vršenju svoje funkcije dužan da djeluje isključivo u javnom, odnosno opštem interesu, a ne u ličnom, niti u interesu pojedinaca ili grupa pojedinaca, radi postizanja direktne ili indirektno koristi.

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja savjesno i odgovorno uz otvorenost i spremnost da odgovara za svoje odluke, djelovanje i ponašanje.

Uzajamno poštovanje i uvažavanje

Član 7

Poslanik je u vršenju funkcije dužan da sa najvećom pažnjom i osjećanjem vlastite odgovornosti poštuje ličnost svakog pojedinca i Skupštinu, izbjegavajući svaki postupak koji može narušiti njihov integritet i dostojanstvo.

Poslanik je dužan da u komunikaciji sa drugim poslanicima, drugim licima i javnošću postupa sa uvažavanjem i poštovanjem, izbjegavajući izraze koji mogu uvrijediti ili omalovažiti drugo lice ili grupu, poštujući na taj način jednaka prava svih u pogledu političkog opredjeljenja, nacije, pola, itd.

Poslanik ima pravo, u vršenju svoje funkcije, na zaštitu od ponašanja koje predstavlja, ili ima za cilj, povredu njegove ličnosti i dostojanstva.

Poštovanje ugleda Skupštine

Član 8

Poslanik je dužan da u svakoj situaciji vodi računa da ne degradira funkciju koju obavlja, da ne povrijedi ugled ostalih poslanika i ugled Skupštine, kroz ponašanje, pisanu i izgovorenu riječ.

Lice koje ima pravo učešća u raspravi, predstavnici Vlade, civilnog sektora i svako lice koje ima pravo da prisustvuje sjednici Skupštine i sjednicama radnih tijela, dužno je da vodi računa da svojim ponašanjem ne povrijedi ugled Skupštine.

III. PRAVILA PONAŠANJA U VRŠENJU POSLANIČKE FUNKCIJE

Ponašanje poslanika

Član 9

Poslanik je dužan da poštuje pravila ponašanja, a naročito:

- da poštuje pravila ponašanja iz Kodeksa;
- da se u svim situacijama prilikom vršenja poslaničke funkcije sa poštovanjem i na jednak način odnosi prema svima;
- da se ponaša na način dostojan poslanika, vodi računa o načelima profesionalne etike i opšte kulture, dajući na taj način pozitivan primjer javnosti;
- da održava dobre i kolegijalne odnose sa zaposlenima u Službi Skupštine i licima angažovanim u poslaničkom klubu,
- da poštuje pravila poslovnog odijevanja.

Sukob interesa

Član 10

Poslanik je dužan da se pridržava propisa koji se odnose na sprečavanje sukoba javnog i privatnog interesa.

Poslanik koji učestvuje u raspravi i odlučivanju u stvari u kojoj on ili povezano lice sa njim ima pravni interes, dužan je da da izjavu Odboru za ljudska prava i slobode (u daljem tekstu: Odbor) o postojanju privatnog interesa prije svog učešća u raspravi, a najkasnije prije početka odlučivanja.

Zabrana korupcije

Član 11

Poslanik je u vršenju funkcije dužan da se pridržava propisa koji se odnose na zabranu korupcije i izbjegava svako ponašanje koje bi se prema važećem ili međunarodnom zakonodavstvu moglo okarakterisati kao koruptivna radnja ili odstupanje od pravila Kodeksa.

Poslanik neće tražiti, primiti, odnosno dozvoliti drugom licu da u njegovo ime ili za njegovu korist primi, niti daje poklon, pruža neku uslugu, gostoprimstvo ili bilo kakvu drugu vrstu koristi u vezi sa vršenjem funkcije, osim prigodnih i protokolarnih poklona minimalne vrijednosti.

IV. ODNOSI SA JAVNOŠĆU

Odnosi sa građanima

Član 12

Poslanik je dužan da se na odgovoran način odnosi prema svim građanima za vrijeme svog mandata.

Odnosi sa medijima

Član 13

Poslanik je pozvan da sa pažnjom odgovara na pitanja medija povodom obavljanja svoje dužnosti, ali nije dužan da pruža informacije koje se odnose na njegov privatni život.

Poslanik nema pravo da iznosi podatke koji se odnose na privatni život drugih poslanika ili drugih lica, kao i one koji se odnose na čuvanje službene, poslovne i druge tajne, čija je tajnost utvrđena u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Poslanik je dužan da podstiče i promoviše svaku mjeru kojom se povećava otvorenost prema javnosti.

V. NADZOR NAD PRIMJENOM I PRAĆENJEM POŠTOVANJA KODEKSA

Način rada

Član 14

Nadzor nad primjenom i praćenjem poštovanja Kodeksa u nadležnosti je Odbora za ljudska prava i slobode.

Zamjenik predsjednika Odbora saziva sjednicu Odbora i predlaže dnevni red sa aktima koji se odnose na povredu Kodeksa.

Ukoliko zamjenik predsjednika ne sazove sjednicu Odbora, Odbor će sazvati predsjednik Skupštine.

Član 15

Odbor donosi godišnji plan obuka poslanika po pitanju poštovanja i primjene Kodeksa, najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Predlog godišnjeg plana obuka poslanika po pitanju poštovanja i primjene Kodeksa, shodno Poslovniku Skupštine, Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji Službe Skupštine i Planu integriteta, priprema služba Skupštine nadležna za upravljanje ljudskim resursima u saradnji sa Sekretarijatom Odbora za antikorupciju.

Predlog godišnjeg plana obuka poslanika iz stava 2 ovog člana dostavlja se Odboru u januaru tekuće godine.

Odbor je dužan da vodi evidenciju o svim aktivnostima i sačini godišnji izvještaj o radu (u daljem tekstu: izvještaj).

Skupština jednom godišnje razmatra izvještaj.

Odbor propisuje obrazac svečane izjave o prihvatanju Kodeksa od strane poslanika i vodi evidenciju o potpisanim izjavama.

VI. PRIJAVA O POVREDI KODEKSA I POSTUPAK PO PRIJAVI

Podnošenje prijave i pokretanje postupka

Član 16

Postupak zbog povrede Kodeksa se pokreće prijavom koja mora sadržati ime i prezime podnosioca prijave, kontakt adresu i svojeručni potpis.

Prijavu o povredi odredaba Kodeksa može podnijeti predsjedavajući Skupštine, svaki poslanik u Skupštini, Kolegijum predsjednika Skupštine, predsjednik kluba poslanika ili poslanik kojeg on ovlasti.

Prijava se podnosi Odboru u pisanoj formi sa obrazloženjem kojim se ukazuje na eventualnu povredu Kodeksa.

Podnosilac prijave dužan je da uz obrazložen prijedlog dostavi pisane i druge dokaze na osnovu kojih će Odbor cijiniti osnovanost navoda iz obrazloženja.

Anonimna prijava se neće razmatrati.

Ukoliko Odbor zaključi da prijava nije potpuna ili dovoljno jasna može tražiti od podnosioca prijave dodatne informacije prije postupanja.

Neuredne, neblagovremene i nepotpune prijave Odbor će odbaciti.

Ukoliko Odbor iz navoda u prijavi utvrdi da nema dokaza o povredi odredaba Kodeksa, prijava se odbija kao neosnovana.

Odbor o tome obavještava podnosioca prijave pisanim putem.

Postupak

Član 17

U postupku se mora održati rasprava na kojoj poslanik, protiv kojeg je podnesena prijava, ima pravo da iznese svoje viđenje navedenih činjenica i okolnosti u prijavi.

Odbor može pozvati na raspravu i eventualne svjedoke, ako je to u interesu utvrđivanja činjeničnog stanja.

Ukoliko Odbor utvrdi da nema osnova za dalje postupanje, obustaviće postupak utvrđivanja odgovornosti poslanika protiv kojeg je podnesena prijava.

U slučaju da Odbor utvrdi da su navodi podnosioca prijave neosnovani, a sačinjeni su u cilju političke diskreditacije poslanika, protiv podnosioca prijave će se pokrenuti postupak zbog povrede Kodeksa.

Odlučivanje

Član 18

Odbor donosi odluku o povredi Kodeksa, ukoliko se utvrdi postojanje povrede odredaba Kodeksa i izriče propisanu mjeru.

Odbor je obavezan da odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave.

Protiv odluke kojom je izrečena mjera o povredi Kodeksa poslanik može uložiti žalbu Kolegijumu predsjednika Skupštine u roku od osam dana od dana prijema odluke.

Rok za odlučivanje po žalbi je 30 dana od dana podnošenja žalbe.

Odluka po žalbi je konačna.

Mjere za povrede Kodeksa

Član 19

Za nepoštovanje Kodeksa mogu se izreći mjere opomena i javna opomena.

Javna opomena se objavljuje na internet stranici Skupštine, u trajanju od 30 dana.

VII. JAVNOST KODEKSA

Član 20

Kodeks se objavljuje na internet stranici Skupštine.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Izjava

Član 21

Poslanik, nakon stupanja na funkciju, potpisuje svečanu izjavu kojom izražava spremnost da u svom radu postupi u skladu sa odredbama Kodeksa.

Član 22

Poslanik čiji je mandat u toku, svečanu izjavu će potpisati nakon stupanja na snagu ovog kodeksa.

Započeti postupak

Član 23

Postupak započet prije stupanja na snagu ovog kodeksa okončaće se prema propisu koji se primjenjivao do stupanja na snagu ovog kodeksa.

Prestanak važenja propisa

Član 24

Danom početka primjene ovog kodeksa prestaje da važi Etički kodeks poslanika, broj 00-71/14-3/9 od 09.12.2014. godine.

Stupanje na snagu

Član 25

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 00-71/19-7/4

EPA 740 XXVI

Podgorica, 31. jul 2019. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 26. SAZIVA

